

OKTAY SULTANIN "AMALIM VAR" KİTABI

yaxud amalın işığında poetik düşüncələr

Şəddat CƏFƏROV,
iqtisadiyyat elmləri üzrə fəlsəfə doktoru,
Azərbaycan və Rusiya Yazıçılar və
Jurnalistlər Birliklərinin üzvü,
Beynəlxalq Yazıqlar Birləşiminin üzvü

Sözü təbiətində canlı varlıq kimi yaşadanlar, zənnimcə cəmiyyətə və həyata ruhən, qəlbən bağlı insanlardır. Sözlün boyunu sevrə-sevrə, sözün mənə dərinliklərinə varə-varə, söz adamı cəmiyyətə işiq ötürür. Özünün həyat sevgisini həmdə cəmiyyətə aşılayır.

Hərdən soruşurlar ki, söz insanlara nə verir, söz insanların maddi tələbatının ödənməsinə yardımçı ola bilərmi? Bizdə belə düşünürük ki, söz insanların mənəvi tələbatının ödənilməsinin, insanın ruhu mənəvi qidasının təminatına xidmət edir. Əgər, söz olmasaydı, insanlar məzlumsuz varlıqlara çevrilərdilər. Bir anlığa düşünək ki, bəşər nəslinin yaratdığı mənəvi sərvətlər yoxdur. Onda insan adlanan varlığın "milyon il eramızdan əvvəlki" varlıqdan nə fərqi olardı? Bir sözlə, Nizamisiz, Fizulisiz, eləcə dünya ədəbiyyatının klassikləri olmasaydı həyat nə qədər, can sıxıcı olardı. Bu səbəblərə görə ayrı-ayrı istedadlı adamların könlündən gələn duyulanmaları sözlə gətirməsinə təqdir etməmək olmaz. Bəli, biz söz ilə qəlb, könül yaxınlığı olan hər kəsin yazısına hörmətlə yanaşıırıq. İstedadlı adamlar könül duyulanmalarını sözlə gətirməklə cəmiyyətin mənəvi mühitində ali insanlıq keyfiyyətləri aşılayırlar.

Şair Oktay Sultan Pırşağılını yeni nəsrə hazırlanan "Amalım var" şeirlər kitabını özünü ifadənin imkanları müstəvisində oxuyub fikir bildirməyimiz dəyərli sözlə əhəmiyyət verməyimizlə bağlıdır. İnsafən "Amalım var" kitabı müəllifin sözlə sənəmi yaşamasından xəbər verir. Bu kitabda onun, sözlə ünsiyyətinin əsaslı olduğunu sözlə təsadüfən gölmədiyini də müşahidə edirik. Özü de-mişkən sözlə amalım var deyər ağırılan müəllif, oxucusu ilə, elə səmimiyyəti ilə körpü yaradır.

"Amalım var" kitabına müəllifin müxtəlif mövzulu şeirləri toplanıb. Həm də müəllif kitabçılıq səliqəsinə uyğun olaraq, yaradıcılıq nümunələrini ayrı-ayrı bölmələrdə cəmləşdirib.

Ümumiyyətlə, şairlər və təkcə şairlər yox, incəsənət adamları, yaradıcı insanlar öz əsərlərində daxili-mənəvi mühitlərini əks etdirməyə çalışmaqları ilə sənət uğurlarını təmin etmiş olurlar. Yəni daha çox o sənətkarlar sevilir ki, onlar daxili aləmlərindən gələn səsi-sədanı,

yəni düşüncələrindəki obrazları reallaşdırma bilirlər.

Oktay Sultanın da "Amalım var" kitabını vərəqlədikcə onun sətiləri arasından hissələrinin, həyəcanlarının ahəngini duymaq mümkündür. Bu da onu göstərir ki, müəllif mütləq nə isə yazmaq yolu tutmur. Nə vaxt onun daxili aləmindən canlanmağa doğru gələn obraz onu çağırırsa, o da həmin obrazın səsinə səs verir.

Əlbəttə, hər bir sənətkarın öz yolu var. Hansı üslubda, necə yazır, klassik ənənələrə söykənir, yoxsa, müasir yaradıcılıq formalarından istifadə ilə özünü ifadə etməyə çalışır. Bu, hər kəsin öz işidir, başqa sözlə, özünə xas yaradıcılıq yoludur.

Mən Oktay Sultanın şeirlərini oxuduqca onun özünü ifadəyə ciddi-cəhdlə sadiq qalmasını hiss etdim. Düşünürəm ki, onun özünə sdaqəti möhür onun uğurunu təmin edən əsas amil olaraq oxucunu diqqətini cəlb edəcəkdir.

Lirik şeirlər bölməsində toplanan şeirlərin hər birində müəllifin cəmiyyətə ünvanlanan duyğuları onun varlığına sözün nə dərəcədə hakim olduğunu təsdiq edir. Elə birinci şeirini müəllif "Amalım var" adlandırır. Bu şeirdə sanki, kimliyinə diqqəti yönəldir.

Tükənməzdir sdaqətim,
Torpağıma məhəbbətim.
Halallıqdır hər niyyətim,
Başqa adla deyilməzdir.

Göründüyü kimi, verdikimiz şərhlərə əsasən onun nümunə üçün gətirdiyimiz parçada qəlbənin səsi və bu səsin təbəlliliyi duyulur. Müəllif sdaqətinin tükənməzliyini, torpağına məhəbbətinin sonsuzluğunu məmnunluqla, bir az da qabarıq şəkildə dilə gətirir. Bununla da əsas ideala sdaqəti və məhəbbəti qorumağı özünün əməli hesab edir. Düşünən varlıq, yəni insan həyatda yalnız cismən yaşamaq üçün deyil. O, həm də bütün ömrü boyu müəyyən məramla xidmət etməlidir.

İnsanlar gəncliklərindən müəyyən yol seçirlər. Zərdüşt də insanlığa işıq gətirməyə çalışırdı. O, çalışırdı ki, insanların qəlbində inam işığı yandırın. Bu da yalnız seçdiyi əməla sdaqəti və bu yolda ardıcıl, inadlı mübarizəsi ilə isətiyinə nail ola bilər. Demək, Oktay Sultan da məhz bu yolu seçib və buna öz sdaqətini andı kimi səslənən şeirləri ilə ifadə edir. İsa peyğəmbər insan topluslarının arasında gözərkə həqiqətləri dilinə gətirir, insanları həqiqətlərə inanmağa yönəldirdi. Doğrudur, bu yolda onu nə gözlədiyini yaxşı bilirdi. Eləcə də, Möhəmməd peyğəmbər tutduğu yoldan geri dönmədən mübarizə aparırdı. Yaxşı bilirdi ki, bu yolda onu hansı fəlakətlər qarşılayacaq. Amma əməlindən dönmürdü. Çünki insanlara mənəvi nizam gətirməyə çalışırdı, adamları cahiliyyətdən qurtarmağa çalışırdı. Bunları təsadüfi xatırlatmıram. Şair də əməlinə sdaqəti ilə dünyadan maddiyyat qazanacağını qətiyyənlə nəzərə almır. Amma bir insana öz əməli yolunda sdaqətli olmağı, torpağına məhəbbət bəsləməyi tələq edə bilirsə, özünü xoşbəxt hesab edir.

Şair özünün insani hissələri, duyğuları ilə mühitini bir-birini başa düşməyə, anlamağa çalışır. Bunun üçün dostun həqiqəti naminə ölümə də getso, peşman deyil. Çünki o, axırıncı tikəsini də mühitindəki ehtiyacı olanlara bölməyə hazırır, qətiyyətlidir, qənaətinə ərdicildir:

Dost yolunda ölürəm mən,
Son tikəmi bölürəm mən.
Düşmənlə gözü dələrəm mən,
Namərd olub soyulmürəm.

Çətinidir, çünki sənəin yaxşılıq üçün dünyaya, insanlara tələq etmək istədiklərin kimsəyə sərf etməyəcək. Dünyadan ancaq maddi qazanc mənbəyi kimi yararlanmaq istəyənlər düşmənlə

çevriləcək və sənəin yaxşılıqlarının qarşısına sədd çəkəcəkdir. Bu, Oktay Sultanı qorxutmur, hətta inamlıdır öz mübarizəsində. Düşmənin də gözünü tökməyə özündə güc hiss edir. Təki insanlar onu düzgün başa düşsünlər. Onun mərdanə əməllərini namərdlik kimi qəbul etməsünlər. Demək, şairin əməli budur ki, insanlar əsl həqiqəti həqiqət donuna bürünmüş yalanlardan ayıra bilsünlər. Yalnız bu zaman cəmiyyətdə mənəvi nizam bərpa oluna bilər.

O, özünü üçrəngli bayraq hesab edir. Onu da qeyd etmək yerinə düşər ki, müəllifin özünü üçrəngli bayraq hesab etməsi maraqlı poetik bənzəntmədir. Demək, o, bayrağı canlı insan kimi təəvvür edir. Elə buna görə də şəhidlərlə birgə qan verib, can verib bu bayrağı hifz etməyi özünə əməl olaraq qəbul edib:

Mən üç rəngli qanlı bayraq,
Şəhidlərə arxa dayaq.
Məndən kəfən olar ancaq,
Libas olub geyilməmə.

O, əməli uğrunda mübarizədə qətiyyətlidir. Ona görə qətiyyətlidir ki, üçrəngli bayrağın yenilməzliyinə inanır. Hətta əməli uğrunda şəhidiyyə gedirsə, bu üçrəngli bayrağa bürünməyi özünün əsl arzusuna, kamına çatması kimi qəbul edir.

Bayraq onun üçün yenilməzdir. Ona görə yenilməzdir ki, üçrəngli bayrağın arxasında əməlinə sadiq olan insanın obrazı var.

Müəllif birçə misranın daxili mühitində sanki bir tarix hopturub. İstər-istəməz yaddışımızda üçrəngli bayrağımızın tarixi canlanır. Biz bayrağı təkcə ucalıqlarda yox, bu bayrağı sevnələrin daxili aləmində dalğalanan görürük.

Zənnimizə, müəllifin bu qənaətləri onun həyat manifestidir. Yəni, kimliyini bəyan etməsidir. Bundan sonrakı həyatını da necə yaşayacağı haqqında dəyişilməz qənaətləridir. Müəllif "Amalım var" şeiri və eyni adlı kitabı ilə, həyatının əsaslarını şərh edir. Əgər, desək ki, cəmiyyətdə baş verən neqativ halların demək olar ki, hamısı ya əməlsizlikdən, ya da əks əməla qulluq etməkdən törənir, səhv etmərik.

Belə bir səhv düşüncə var ki, hər bir müəllifin qələmindən çıxan əsər ümumdünya mədəniyyətinin ölməz əsərləri sırasına daxil edilməlidir. Mən qətiyyənlə bu fikirdə deyiləm. Hər bir müəllifin özünün oxucu arenası var. Bu arenada mənəvi mühitin nizamlanması üçün o mühiti bilən adamın yazdıqları insani dəyərlərin qorunmasına böyük xidmət göstərir. Doğrudur, demək olmaz ki, bir şeirlə, bir kitabla, hətta müəllifin bütün yaradıcılığı ilə insanlar həyatı bütün qavrayacaq və bu qavranılma mühitində əsl həqiqətlər hakim olacaq. Xeyr, belə də deyil, hər halda hər bir müəllifin yaradıcılığı bu və ya digər dərəcədə insanların ruhuna təsir edir, onlara insan olduqlarını dikte edir, insanlığı yaddan çıxarmamağı tələq edir.

Oktay Sultanın da şeirləri sanki sadə həqiqətlərin keşiyindədir. Axı ən mürəkkəb həqiqətlər belə elə sadə həqiqətlərin davamı kimi hələ nüvə halında olan işığın daha geniş arenaya yayılmasına xidmət edir.

Düşünmək olar ki, Oktay Sultan kimi şairlər bəlkə də elə böyük iddialara düşməməkləri ilə sadə bir həyat yaşamaqları ilə insanlığa daha çox xidmət göstərmiş olurlar. Bu səbəbdən də biz onun yaradıcılığını qeyri-adi ədəbi nümunələr kimi yox, həqiqətləri sadə şəkildə cəmiyyətə, insanlığa çatdırıldığına görə təqdim edirik. Düşünmək olar ki, Oktay Sultanın uğuru möhür bu mövqedən qiymətləndirilsə daha doğru olar və özünün əsl qiymətini də yalnız bu zaman ala bilər.

(Davamı 11-ci səhifədə)

(Əvvəli 10-cu səhifədə)

Bütün hallarda həyatını qələmə, sözə həsr edən insanlar cəmiyyətin ən doğma adamlarıdır desəm, yəqin ki, səhv etməyərəm.

Müəllif üçün əsas şərtlər ki, insanlar cəmiyyətdə ağa-ağ, qaraya-qara desinlər. Yoxsa əks tədqirdə cəmiyyətdə nizam itər. Həqiqət danılar, bir mənəvi kaos yaranar. Xüsusilə, həyatımızın indiki mərhələsində müəllifin həqiqət uğrunda səfəsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Görünür elə bu səbəbdən də o, dilimizdə sözümləri qorumağı tələq edir. Onun düşüncəsinə görə (həm də doğru düşüncəsinə görə) insanlar həqiqəti qorusalar, elə cəmiyyətin mənəvi nizamını qorumuş olarlar. Müəllif bu fikrin poetik biçimini belə verir:

Bəzən əyri yolu gedən özümüz,
Əməllə düz gəlmiş, dildə sözümlər.
Yanıb alışarkən sonda özümüz,
Günahkar alovdu, közdü, deməyəm.

Həyatda göz görəsi həqiqətləri tərs üzünə oxuyanları da az görməmişik. Günahkar özü olub başqasında günah axtaranlar azdır mı? Əlbəttə, bu səhvlərin əsas ağrı-acısını başa düşən insanlar çəkir. Nəticədə bütün insanlıq çəkir. Cəmiyyətin özünə zərər dəyir. Şairin əsas missiyası odur ki, insanların əməli ilə dili arasında səmimiyyət körpüsü yaratsın. Bütün insanlığa və demək insnlara tələq etdin ki, bu körpüdən, yəni əməl və dil körpüsündən səmimiyyətlə keçsinlər, yoxsa, ayrı-ayrı toplumlar arasından elə güc sahibləri çıxacaq ki, onlar cəmiyyətə, insanlığa meydan oxuyacaq.

də onu boya-başa çətdirən məkən kimi təsvir olunur. Məlumdur ki, hər bir insan uşaqlığında yaşadığı mühiti həyatı boyu yaddan çıxarmır:

Uşaqlığım keçib onun qoynunda,
Xəzər sahillində olub kəndim.
Mavi sularında çimərək hər yay,
Onun sinəsində boy atmışmış yadda.
Birmənəli şəkildə hər dəfə yaddaşında oyanan xatirələrlə sanki Vətən sevgisini yaddaşındakı məkən sevgisini tərənnüm edir. Nasir nəsr əsərləri ilə, şair şeirləri ilə, rəssamlar lövhələri ilə və s.

Bizi qorxutmazdı, dəli dağalar,
Bəzən saatlarla suda qalardıq.
Tamam yorulanda, çıxıb sahilo,
Qızıl qumlar üstə məskən salardıq.

Çox səmimi şeirdir, gözəl poetik xatirələrdir. Hətta Abşeronu, Xəzəri, qızıl qumlu sahilləri tərənnüm edən şairlərin obrazları da gözəlrimizin önündən keçir. Mikayıl Müşfiqi, Almas İldırım, Məmməd Rəhimi, Süleyman Rüstəmi xatırlayırıq. Eyni zamanda Səttar Bəhlulzadənin Abşeron lövhələri də gözəlrimizin önündə ecəzkar mənşələrli ilə canlanır. Oktay Sultanın "Amalım var" kitabına cəmlənmiş çox dəyərli şeirləri sırasında "Xəzər xatirələri" əsərinin xüsusi yeri var. Əlbəttə, müəllifin belə dəyərli poetik şeirləri çoxdur, elə "Güzgünün dedikləri" ni də yada salmaq olar. Bu şeirdə də müəllif mövzu kimi həyatının gəncliyini xatırlayır. Təssürlərini çox incə duyğularla sözə gətirir. Səmimi yanaşma ilə "Güzgü" ilə özü arasında sanki, dialoq qurur. Həyatının mənəsinə bu dialoqda incələyir.

Oktay Sultan həqiqətən zəngin könül aləmi olan bir şairdir. Onun fəlsəfi ümumiləşdirilmələrə düşüncələrini rübail janrında ifadə etməsi də diqqəti çəkir. Oktay, satirik şeirlərində də uğurlu nümunələr yaradır. Qələminin kəsoi ilə cəmiyyətin, mənəvi mühitindəki yaramazlıqları, ifşa edir, tənqidində təstid. Maraqlı balladaları var.

Oktay Sultanın qəzəlləri də kifayət qədər mükəmməldir, könül oxşayandır. Həm də o, qəzəllərin də ictimai məzmununa xüsusi əhəmiyyət verir. Çox, dəyərli qəzəllərindən birini oxucuların diqqətinə çatdırmaq üçün ön sözə gətirməyi vacib bildik:

Bir birindən seçilmir bu gün əyri, düzümlər,
Düz gəlmiş nəticədə, əməl ilə sözümlər.

Dörd əlli yapımışmış dünyanın otayından,

Tox olsa da qamımız, fəqət doymur gözümü.

Müəllifin qəzəl janrında yazdığı şeirlərdə dikkət motivlər güclüdür. Ancaq nə qədər nəsihətvari bir ruh misralara hakim olsa da, o, yuxarıda qeyd etdiyimiz şeirlərində olduğu kimi, burada da ayrı-ayrı insan tiplərini yaşam yolunu ümumiləşdirməyə çalışır. Başqa sözlə, o, günahı ayda, ulduzda axtarmır. Yəni insanların özündə axtarır. Hesab edir ki, o vaxt həqiqətlər düz gələ bilər ki, insanlar özlərini dərk etsinlər, özlərinə hesabət verməyi bacarsınlar.

Müəllif bu motivi şeirin davamında da tələq edir. Və get-gedə daha sərt mövqə tutur. Cəmiyyətdə ayrı-ayrı adamların qara niyyətlərini cəmiyyət üçün belə hesab edir. Buna görə də özünün ifşacı mövqeyindən geri çəkilmir.

OKTAY SULTANIN "AMALIM VAR" KİTABI

yaxud əməlin işığında poetik düşüncələr

lar. Onlar öz qənaətlərini həqiqət kimi qələmə verməyə çalışırlar. Beləliklə, ayrı-ayrı güc sahibləri, qarşı-qarşıya gələcək. Bununla da sadə insanların qanı axacaq, uşaqlar ata-anasız qalacaq. Dünyanın gəldi-gəderindən xəbəri olmayan körpələr bu qanlı toqquşmaların qurbanına çevriləcəklər. Elə ona görə də müəllif bütün açıqlığı ilə üzünü insana tutur. O insana ki, onu başa düşəcəm, dediyinə dəyər verəcəm:

Yaxşını yaxşı gör, pisi seç tanı,
Məzəmmət etməyə "fani dünyanı".
Nəşükür olmağı, yıxar insanı,
Şükranlıq, səbrimi üzdü deməyəm

Göründüyü kimi, bu şeirdə və ümumiyyətlə, Oktay Sultanın digər janrlarda yazdığı poetik əsərlərində nəsihətçilik ruhu güclüdür. Bu da Azərbaycan ədəbiyyatının klassik ənənələrindən qaynaqlanır. Təsədüfi deyil ki, belə şeirlər mənəvi tələbat kimi qavranılır. Müğənilər tərəfindən məclislərdə həvəslə oxunur və dinləyicilərə sonsuz zövq bəxş edir. Müəllifin poetik xatirələri, həzinliyi ilə seçilir və əsənlə oxucu qəlbə yol tapır. Axi hər birimizin qəlbində həzin xatirələr var. Hansı səbəbdənsə, həmin xatirələr yaddaşımızda oyanarsa, onda həyatımız ötüb keçən çağlarını kövrək duyğularla ruhən təzədən yaşayırıq.

Oktay Sultanın "Xəzər xatirələri" şeiri oxucunun ruhuna təsir etmək baxımından çox xarakterikdir. Müəllif yerinə, yurduna, özü demiş; torpağına sədaqətini, məhəbbətini ayrı-ayrı şeirlərində davamlı şəkildə təkrar edir, sanki bir aşiq olaraq doğma yurda sədaqətini nəğmələrə çevirir, özü də öz nəğməsinə ürkək oxuyur:

Qəlbimdəki, iki böyük əzəmət,
Biri dağdır, biri dəniz, əzəldən.
Vüqarım, qürurum olsa bu dağlar,
Ayrıla bilmərəm, amma, Xəzərdən.

Məlumdur ki, Xəzər nəğmələri deyən şairlərimiz əsəyl. Ədəbiyyat tariximiz üçün xəzər şairlərinin həmişə ilham mənbəyi olub. Düşünmək olar ki, Xəzərdən sevgi ilə bəhs edən müəlliflərdən biri də elə Oktay Sultandır. Təsədüfi deyil ki, onun üçün Xəzər təkcə ilham mənbəyi yox, həm

Müəllif sanki, canlı bir varlıqla danışıq. Onu yaxşı tanıyan həmin canlı "varlıq", elə Güzgünün özünü "Güzgünün dedikləri" nə qədər təsirli dir: Niyə sallamısan qaş-qabağımı?

Yoxsa bəyənmirsən özün özünü?
Bəlkə tanış deyil, camalım sənə?
Çıxar eynəyini bir sil gözünü!

Real həyatla nəfəs alan şairlər üçün güzgü elə onların daxili "mən"lərini sözə gətirdikləri şeirləridir. Bu tipli şeirlər etiraf təsiri bağışlayır. Demək, etirafkar insanları həmişə mənəvi saflığa çağırır - deyiriksə, onda elə Oktay Sultanın "Güzgünün dedikləri" adlı şeiri də onun təkcə özüne yox, həyata münasibətinin təzahürüdür. Yəni o, öz həyatını necə yaşayıb, bu həyat ona nə verib, onu daxili aləmindən necə böyüdü və zaman keçdikcə o, necə dəyişib? - istər daxilən, istərsə də zahirən.

Zənnimcə, müəllifin dedikləri təkcə onun özünə aid deyil, hər kəs onun təqdim etdiyi güzgüdə özünü görmək imkanına malikdir. Əlbəttə, kim özünü görmək, həyatın onu necə dəyişdirdiyini anlamıq istəyirsə:

Yaxşı, bax öz hüsnü-camalına sən,
Qaşalr həmin qaşdır, seyrəlib bir az,
Ağız həmin ağız, burun həmin ki,
Saçlar da tökülüb başın qalib daz.

Əlbəttə, xeyli kədərli notlardır. Qayğısız uşaqlıq çağları, qaynar, ətəfa əd-alov gülcümləri saçıq gənclik çağları hara, indiki zamanın ağır imtahanlarından keçərək yaşlanmış, bəlkə də qocalmış çağları hara?.. Hər halda, insan necə yaşadığını düşünmək üçün bu parçalardan kifayət qədər faydalana bilər, əlbəttə, ibrət götürmək istəyirsə.

Əziz oxucu, sən özün də yaxşı bax. Bəlkə, elə bu lövhələrdə görünən obraz sənə də tanış gələr: Üzümlün rəngi də soluxub artıq.

Alnında qırıqlar, yeddi dənədir,
Bunun da öz sirri, hikməti vardır,
Hər biri, on illik bir nişanədir.

Bu bir həyat kitabıdır. Lirik qəhrəmanın həyatının ağrılı-acılı, ağıl-qaralı, çağları güzgünün oxuduğu səhifələrdə çözülür.

Şeirin ayrı-ayrı misraları gözümüz önündən keçdikcə biz də kimlərsə öz obyektimizdə yaxına çəkir, onları daha aydın görə bilirik. Çünki şeir təqdim etdiyi obrazı kifayət qədər aydın göstərə bilər. Baxmayaraq ki, müəllif qara niyyətli adamları heç ümumilikdə özümüzdən ayırmır. Bu da müəllifin öz oxucusuna həqiqətləri tələq etmək istəyidir. Bəlkə də, oxucuya təsir etməyin ən düzgün yolu elə özündən başlamaqdır:

Yaman mahir olmuşuq talamağa, çapmağa,
Hara ayaq qoyuruq, qalır bərhad izimiz.

Utanmadan giririk məzlumların haqqına,
Haram-halal bilmirik, sırtlıbdır üzümüz.

Çılpaqlığı ilə danışıq, dəqiq, aydın yazır. Tamahkarlığı ifşa edir, öz vəzifəsindən sui-istifadə edənləri ifşa edir. Ən başlıcası, insnlara qəddar münasibəti ifşa edir. Daha şair bundan o tərəfə nə etməlidir ki? Satirik, qırmanc bütün kəskinliyi ilə öz təsirini göstərir. Sanki gözəlrimizin qabağında şaqıldayan qırmancın yerində qalmış qanlı izi müşahidə edirik. Sabirdən gələn kəskinliyin Oktay Sultanda belə davamını görmək, əlbəttə, bizi sevindirir. Yeni ağa ağ, qaraya qara deyə bilən sənotkari zaman həsişə yetirə bilər. Sadəcə onu görmək, duymaq, müasirlərinin öhdəsinə düşür:

Dəyişibdir ritmini, ahəngini zamanə,
Onu bu günə salan olub bizim sözümlər.

Oqtay, elə desək də, "Vəfasızdır bu dünya",
Tərəddüd eyləyirik, inanmırıq özümü.

Çox deyirik ki, dünya vəfasızdır. Oktay Sultan da dəlailəri ilə bunu deyir. Amma həm də onu deyir ki, bu "vəfasız olan" dünyada görək ləyaqətlə yaşayasan.

Oktay Sultan, "Amalım var" kitabına topladığı şeirləri ilə ədəbiyyat aləmində kimliyini göstərmək istəyib. Uğurlu şeirləri ilə şair olduğunu təsdiq edib. Zənnimizcə "Amalım var" kitabı, Pirsəğili təxəllüsü ilə nəşr olunur. Bu da müəllifin doğulub böyüdüüy məkana, söz abidəsi kimi yaddaşlarda yaşayacaq.